

Sprawa C-13/06

Komisja Wspólnot Europejskich

przeciwko

Republice Greckiej

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego – Szósta dyrektywa VAT – Zwolnienia – Artykuł 13 cz. III B lit. a) – Transakcje ubezpieczeniowe – Instytucja oferująca świadczenie pomocy drogowej

Streszczenie wyroku

Postanowienia podatkowe – Harmonizacja ustawodawstw – Podatki obrotowe – Wspólny system podatku od wartości dodanej – Zwolnienia przewidziane w szóstej dyrektywie

(dyrektywa Rady 77/388, art. 13 cz. III B lit. a))

Uchybia zobowiązaniom, które na nim ciąży na mocy art. 13 cz. III B lit. a) szóstej dyrektywy 77/388 w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych, państwo członkowskie, które poddaje temu podatkowi świadczenie pomocy drogowej, do którego zobowiązuje się instytucja na rzecz swoich członków, w zamian za zapłatę stałej składowki rocznej w razie wystąpienia pokrytego przez nią ryzyka awarii lub wypadku. Takie świadczenie usług wchodzi bowiem w zakres pojęcia „transakcji ubezpieczeniowych” określonych w tym artykule, a zatem powinno być zwolnione z podatku od wartości dodanej.

(por. pkt 14, 15 i sentencja)

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 7 grudnia 2006 r. (*)

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego – Szósta dyrektywa VAT – Zwolnienia – Artykuł 13 cz. III B lit. a) – Transakcje ubezpieczeniowe – Instytucja oferująca świadczenie pomocy drogowej

W sprawie C-13/06

mającej za przedmiot skargi o stwierdzenie, na podstawie art. 226 WE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 9 stycznia 2006 r.,

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez D. Triantafyllou, działającego w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczenia w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Republice Greckiej, reprezentowanej przez P. Mylonopoulou i K. Boskovitsa, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczenia w Luksemburgu,

strona pozwana,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie, J.N. Cunha Rodrigues, pełniący funkcję prezesa czwartej izby, K. Schieman (sprawozdawca) i E. Levits, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Léger,

sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

podjęwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 W swojej skardze Komisja Wspólnot Europejskich zwraca się do Trybunału o stwierdzenie, że nakładając podatek od wartości dodanej na usługi pomocy drogowej w razie awarii, Republika Grecka uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciąży na mocy art. 13 cz. 1 lit. a) szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych — wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku (Dz.U. L 145, str. 1, zwanej dalej „szóstą dyrektywą”).

2 Zgodnie z art. 13 cz. 1 lit. a) szóstej dyrektywy:

„Nie naruszając innych przepisów Wspólnoty, państwa członkowskie zwalniają, na warunkach, które ustalają w celu zapewnienia właściwego i prostego zastosowania zwolnień od podatku i zapobiegania oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania lub nadużyciom:

a) transakcje ubezpieczeniowe i reasekuracyjne, wraz z usługami pokrewnymi, świadczonymi przez maklerów i ich przedstawicieli [brokerów i pośredników ubezpieczeniowych]”.

3 Artykuł 15 ust. 42 ustawy greckiej nr 2166/1993 (FEK A' 137/24.8.1993) stanowi:

„[...] osoby fizyczne i prawne świadczące usługi pomocy drogowej podlegają opodatkowaniu podatkiem VAT w zakresie kwot pobranych w formie składek lub wyjątkowo w zamian za usługę pomocy bądź inne związane z tym usługi indywidualne”.

4 Stwierdzając, że na podstawie art. 15 ust. 42 usługi pomocy w razie awarii lub wypadku świadczone przez ELPA (grecki klub samochodowy i turystyczny) swoim członkom w zamian za

zapłać stałej składowki rocznej skutkującej pobieraniem podatku VAT od tej składowki, i uznając, że takie czynności powinny zostać objęte zwolnieniem przewidzianym w art. 13 cz. III B lit. a) szóstej dyrektywy, w dniu 7 lipca 2004 r. Komisja skierowała do Republiki Greckiej wezwanie do usunięcia uchybienia.

5 Ponieważ odpowiedź tego państwa członkowskiego nie zadowoliła Komisji, w dniu 22 grudnia 2004 r. skierowała ona do niego uzasadnioną opinię, wzywając do podjęcia stosownych działań w celu usunięcia zarzucanego uchybienia.

6 W swojej odpowiedzi z dnia 23 lutego 2005 r. na tę uzasadnioną opinię rząd grecki zakwestionował zarzucane uchybienie, podnosząc między innymi, że przedmiotowe usługi pomocy drogowej, które nie są świadczone ani przez zakład ubezpieczeń, ani przez brokerów lub pośredników ubezpieczeniowych, nie stanowią transakcji ubezpieczeniowych określonych w art. 13 cz. III B lit. a) szóstej dyrektywy.

7 W swojej skardze Komisja podnosi, że usługi pomocy drogowej świadczone przez wyspecjalizowane instytucje na rzecz swoich członków w razie awarii pojazdu mogą wchodzić w zakres pojęcia ubezpieczenia, ponieważ pokrywane ryzyko dotyczy zdarzenia niepewnego, polegającego na unieruchomieniu pojazdu w nieokreślonym miejscu w wyniku awarii, która nastąpiła podczas okresu objętego daną składowką.

8 W swojej replice rząd grecki nie kwestionuje zarzucanego mu uchybienia. Ogranicza się on do stwierdzenia, że ministerstwo gospodarki i finansów zamierza uchylić art. 15 ust. 42 ustawy nr 2166/1993. Z uwagi na ponawiany zamiar zmiany omawianego przepisu niniejsze postępowanie jest bezprzedmiotowe, a zatem Komisja powinna cofnąć skargę.

9 Należy przede wszystkim wspomnieć, że zgodnie z ustalonym orzecznictwem zwolnienia przewidziane w art. 13 szóstej dyrektywy stanowią autonomiczne pojęcia prawa wspólnotowego, które mają na celu uniknięcie rozbieżności pomiędzy państwami członkowskimi w stosowaniu systemu podatku VAT (zob. w szczególności wyroki: z dnia 25 lutego 1999 r. w sprawie C-349/96 CPP, Rec. str. I-973, pkt 15, oraz z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie C-8/01 Taksatorringen, Rec. str. I-13711, pkt 37 i przywołane tam orzecznictwo).

10 Bardziej szczegółowo, w odniesieniu do pojęcia „transakcji ubezpieczeniowych” użytego w art. 13 cz. III B lit. a) szóstej dyrektywy, które nie jest w tej dyrektywie zdefiniowane, Trybunał wielokrotnie stwierdza, iż transakcja ubezpieczeniowa w ogólnie przyjętym rozumieniu charakteryzuje się tym, że zakład ubezpieczeń w zamian za uprzednią zapłatą składowki, w przypadku nastąpienia pokrywanego ryzyka, zobowiązuje się do świadczenia ubezpieczonemu usługi uzgodnionej przy zawarciu umowy (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie Taksatorringen, pkt 39 i przywołane tam orzecznictwo).

11 Trybunał uściśla również, że nie jest konieczne, aby świadczenie, do którego zobowiązuje się zakład ubezpieczeń w przypadku szkody, polegać na zapłacie kwoty pieniężnej; może ono również polegać na czynnościach pomocy w pieniądzu albo w naturze, jak wymienione w załączniku do pierwszej dyrektywy Rady 73/239/EWG z dnia 24 lipca 1973 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie (Dz.U. L 228, str. 3) w brzmieniu wynikającym z dyrektywy Rady 84/641/EWG z dnia 10 grudnia 1984 r. (Dz.U. L 339, str. 21, zwanej dalej „dyrektywą 73/239”). Trybunał w szczególności stwierdził w tym względzie, że żaden powód nie uzasadnia wykładni pojęcia „ubezpieczenia” odmiennej niż ta zawarta w treści dyrektywy 73/239 lub szóstej dyrektywy (ww. wyrok w sprawie CPP, pkt 18).

12 W związku z tym należy w szczególności wskazać, że na mocy art. 1 ust. 1 dyrektywy 73/239 pojęcie działalności w zakresie ubezpieczeń bezpodręcznych obejmuje działalność w zakresie pomocy określonej w ust. 2 tego artykułu. Ta ostatnia działalność, świadczona osobom, które popadły w trudności w czasie podróży, podczas nieobecności w miejscu zamieszkania lub miejscu stałego pobytu, polega na zobowiązaniu, w zamian za uprzedni zapłatę składowki, do niezwłocznego zapewnienia pomocy osobie uprawnionej na podstawie umowy o świadczenie pomocy, kiedy osoba ta znajdzie się w trudnej sytuacji w następstwie zdarzenia losowego. Pomoc taka może mieć inny charakter polegający na udzielaniu świadczeń w naturze, które w danym przypadku są realizowane przy pomocy personelu i sprzętu osoby, która ich udziela. Jak wynika z art. 2 ust. 3 tej dyrektywy, w razie wypadku lub awarii pojazdu drogowego pomoc taka może w szczególności przyjąć formę usunięcia awarii na miejscu lub przewiezienia pojazdu do miejsca, w którym może być wykonana naprawa.

13 Wreszcie w odniesieniu do okoliczności, że ELPA nie jest zakładem ubezpieczeń, należy przypomnieć, że wprowadzenie zwolnienia przewidziane w art. 13 szóstej dyrektywy należy interpretować ściśle, jednakże Trybunał już wcześniej orzekł, iż wyrażenie „transakcje ubezpieczeniowe” określone w art. 13 cz. II B lit. a) tej dyrektywy jest co do zasady wystarczająco szerokie, by obejmować przyznanie ochrony ubezpieczeniowej przez podatnika, który sam nie jest zakładem ubezpieczeń, ale który w ramach ubezpieczenia grupowego zapewnia swoim klientom taką ochronę, korzystając z usług zakładu ubezpieczeń, który przejmuje ubezpieczone ryzyko (www. wyrok w sprawie CPP, pkt 22).

14 Z powyższych rozważań należy wnioskować, że jak słusznie stwierdziła Komisja, świadczenie pomocy drogowej, do którego zobowiązuje się instytucja taka jak ELPA na rzecz swoich członków, w zamian za zapłatę stałej składowki rocznej w razie wystąpienia pokrytego przez nią ryzyka awarii lub wypadku, wchodzi w zakres pojęcia „transakcji ubezpieczeniowych” określonych w art. 13 cz. II B lit. a) szóstej dyrektywy, a zatem powinno być zwolnione z podatku VAT.

15 Należy zatem stwierdzić, że nakładając podatek VAT na usługi pomocy drogowej w razie awarii, Republika Grecka uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 13 cz. II B lit. a) szóstej dyrektywy.

W przedmiocie kosztów

16 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie Republiki Greckiej kosztami postępowania, a ta ostatnia przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

1) **Nakładając podatek od wartości dodanej na usługi pomocy drogowej w razie awarii, Republika Grecka uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 13 cz. II B lit. a) szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych — wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku.**

2) **Republika Grecka zostaje obciążona kosztami postępowania.**

Podpisy

* Język postępowania: grecki.